

A KELETI VASÚT

Irtta: SZÁNTÓ GYÖRGY

'Aki volt hadifogságban, jól ismeri. Mi csak utóírásokból tudunk róla, meg a napisajtó immár állandósult rovatából. A kelet-kínai vasút. Pőfög végig a mongol steppéken, a szibériai fűzfák végnélküli ritkás csoportjain, a mandzsu dombok közt. Angol kémek, francia ügynökök, tatár lókupecsek, baskirok, kínaiak, japánok, misszionáriusok, emigráns oroszok és a gepeu emberei utaznak rajta ismeretlen célok felé, hetekig, zavaros összevisszaságban. A vasút elavult, mint az a szerződés, amelynek értelmében a szovjet még ma is igényt tart rá. Néha banditák állítják meg és kifosztják az utasokat, tuszokat hurcolva le róla. Néha municiók kocsik robbannak rajta, amelyekről kiderül, hogy japán gránátokat vittek. Hová viszik? Micsoda zagyva fantasztikum. Des Passosi regénytema ez a vonat, amely most, harmincesztendő húzavona után, lángbaborítja talán egész Ázsiát? Micsoda elátkozott gyújtószinór, amely magától fog meggyulladni és már látjuk, nem akad olyan értelmes csizmatalp, amely rátaposson.

A cári Oroszország betegesétvágyu imperializmusa Csuzimánál és Port-Arturnál szenvedett először hajótörést. Amiért akkor embermilliókat küldött a halálba, azt Japán a közelmúltban játszva vette a birtokába. Mandzsuria simán került a birtokába és ez volt valódi befejezése a harminc évvel ezelőtt megvívott orosz-japán háborúnak. Japán számolt a szovjet léfektanával, amikor ezt a reá nézve elkerülhetetlenül szükséges lépést megtette. A cári Oroszország imperialista szelleme meghalt a szovjethadsereg és légiflotta hatalmas felépítettsége ellenére is. Ez ma már vitán felül áll, mert itt nem teóriák, hanem tények beszélnek. A szovjet lemondott Besszarabián egész területéről, a finn, lengyel és baltikum határkiigazításokról. Lemondott végérvényesen a Dardanellák birtokáról, a turkesztáni és perzsiai aspirációiról, indiai és tibeti programjáról és főleg Mandzsuria elfoglalása alkalmával bizonyította be, mennyire védőhadsereget fejleszt és nem támadót.

Ezzel szemben Japán tengeri és légiflótáját olyan arányokban növelte, amelyekről csak a legszakavatottabb kémszervezetek vannak tájékozva. Japán ügynökök kaucsukföldeket béretek a holland-maláji szigeteken. Egyszerre csak kiderült, hogy ezeket a kaucsukültetvényeket mind kiképzett japán pilóták művelik, a felügyelők vezérkari tisztek, az ültetvények pedig hangárokat és repülőtereket rejtenek. A Csendes-Océánon Japán megvásárolt egy portugál szigetet. Olyan erőddé és hadikikötővé építette ki, hogy Ausztrália a legkomolyabb veszélyben érezte magát és Angliától kért segítséget. A legutóbbi napokban meg Indiát árasztotta el ügynökeivel Japán, akik pánázsiai propagandát folytattak, amíg az angolok le nem fülelték őket. Végül Japán Amerikával is készül megmérkőzni a Csendes-Océán birtokáért.

Itt felmerül a kérdés, mi mozgatja ezt a hetvenmillió népet arra, hogy a földgömbnek csaknem a felére rá akarja tenni kis sárga kezét? Igaz, az ezerháromszáz sziget tulzsuftolt, hiszen a japán nép szaporulata ma a statisztika szerint a legnagyobb. Tengerrengések, földrengések és a taifun is évről-évre pusztítják ezeket a szigeteket, amelyek közül gyakran eltűnik egy-egy. Nobel professzor, a híres oxfordi geológus pedig kiszámította, hogy a japán szigetek száz éven belül mind eltűnnek a tenger alatt, annyira összerombolták a földrengések geológiai strukturájukat. Mindezen azonban nem teszi indokolttá a japánok fékte-

telen lázálmaikat és imperiálista célkitűzéseiket, amelyekhez hasonlókkal még sohasem találkozunk a világtörténelemben. Japán egész Ázsiát akarja, ezt nyíltan hirdeti pánázsiai propagandájában. Ezenkívül a Csendes-Océánt, összes szigeteivel és végül az ugynevezett West Sidet, Északamerika nyugati részét, egészen a Rocky Mountainig.

Kétségkívül, Japánnak nehéz harcai lesznek a szovjettel és az Egyesült-Államok haderejével is. Hogy ezekből ki kerül ki győztesen, az ma még kétséges. Egy azonban bizonyos. Japán legyőzhetetlen ellensége a kettő közül a harmadik, Kína. Aki azt hiszi, hogy ennek a négyzázötven milliós népnek passzívítása egy virágkorát kiélt, régen elhamvadt, nagy kultúra romja, az erősen téved. Ha valaki olyan madártávlatból tekint rá, mint például Oswald Spengler, az könnyen eshetik ebbe a tévhitbe. Ha azonban olvassuk Tretjakov: „Ein Chineser erzählt“ c. könyvét, valamint a Kínáról megjelent újabb műveket, egészen más képet nyerünk erről a misztikusnak és dekadensnek látszó, valójában igen reális és hatalmas életerejű népről. Hihetetlen rugalmasságára legjellemzőbb legnagyobb politikai alakulata, a Koumintang, amely könyvtárak helyett

beszél. Ennek a balszárnyán a kantoni és fucsai kommunisták vannak, jobbszárnya császárságpárti, közepén dr. Sun Ja Tsen széleshorizontu nemzeti célkitűzéseinek nemes hagyományai állanak, amelyeket a korán elhunyt zseniális államférfi felesége igyekszik most új alakulatokban megéleltetni. Minden tartományban van védőserege, amely a tábornokok és rablóvezérek ellen harcol, végül az idegeneknek is megvannak a bérelt zsoldosai egynemely tartományban. Mindezen számunkra oly bonyolult érdekek káoszában a tömeg éli a maga rendes életét. Ősi kulturájának formákban oly nemes előírásai szerint. Eryben azonban rögtön egységes egész Kína, a japán áru bojkottjában és a japán szellemiség gyűlöletében. Minden kínai diák tudja, hogy Japán tőle lopta kulturáját kétezer éven át, úgy, ahogy most Európától lopja. És a kínai diák csak mosolyog, évezredek hihetetlen fölényével. És ebben a mosolyban benne van Japán sorsa. És benne van az az elavult keletkínai vasút, amelynek gyújtószinórája végigszöreg majd Kína testén is. Az óriás ébren alszik. Kinyitja majd az ovális félszemét, megnézi, hol robbantott ez az ócska gyújtószinór, aztán megingt csak mosolyog. És hosszukörmű kezével legyintve, az ópiumpipa után nyul, bölcs révedéssel libegve a magasabb dimenziókba. Egyszer majd eldobja az ópiumpipát, ha elérkezik az ideje. Most hagyja, hogy a szunvogyrajok zugjanak el a feje fölött. Orosz és japán harcirepülők megkerült rajai.

Történelmi jelentőségű Mussolini és Schuschnigg találkozója

Az osztrák kancellár megérkezett Firenzébe — Ünnepi fogadtatás a festői szépségű olasz városban — Kiszélesítik az olasz-osztrák-magyar megállapodás kereteit

Az európai diplomácia Firenze felé figyelt, ahol Ausztria kancellárja találkozott Olaszország miniszterelnökével, aki oly hű barátja volt tragikusvégű elődjének. Mussolini és Schuschnigg tárgyalásainak céljáról már sokat cikkezett a világsajtó, de a gazdasági megállapodásokon és fiúmei szabadkikötőtől politikai jelentőséggel bír ez a találkozás, amelyen a Duce Ausztria jövődi politikai irányát dönti el. A történelmi jelentőségű találkozásról az Aradi Közlöny tudósítója a következőket jelenti:

Schuschnigg dr. fogadtatása Firenzében

Schuschnigg dr. osztrák kancellár kedden délelőtt 10 óra 42 perckor Firenzébe érkezett. A kancellár kíséretében voltak Seydel miniszteri tanácsos és Hertl dr. Mussolini a legutolsó napokban a Toscana körüli hadgyakorlatokon vett részt. Keddre pihenőnapot rendelt el a Duce, aki az északi hadsereg főhadiszállásán, Scaperta városkában időzött még kedden reggel. Mussolini Suvich külügyi államtitkár és több magasrangú katonatiszt kíséretében tíz óra után érkezett Firenzébe, ahol megvárta Schuschnigg kancellár érkezését. Mussolini rendkívül melegen üdvözölte az osztrák kancellárt. Egy katonazenekar először az osztrák, majd az olasz himnuszt játszotta, mi alatt Schuschnigg és Mussolini elhaladtak az osztrák kancellár tiszteletére kivonult vasúti milícia sorfala előtt. Az üdvözlés után autóbá szálltak és a város belsejébe hajtottak.

A festői szépségű Firenze városa ünnepi köntöst öltött. A házakon lobogóerdő. Egy más mellett látni az osztrák és az olasz nem-

zeti lobogókat. Ahol a Mussolinit és Schuschniggot szállító gépkocsi elvonult, viharzó lelkesedés vonult végig a sokezerényi tömegen.

Mussolini a slaviatinoi villában ebédet adott az osztrák kancellár tiszteletére. Az ebéden többek között megjelent Suvich olasz külügyi államtitkár is.

A Reichspost hosszabb cikket ír Schuschnigg utjával kapcsolatban. Megállapítja, hogy a kancellár utja nem hozhat meglepetést, mert Schuschnigg nem saját személyében tette meg az utat Bécs és Firenze között.

A kancellár kizárólag mint Dollfuss politikai hagyományának örököse utazott Olaszországba,

hogy befejezze azt a munkát, amit Dollfuss megkezdett közvetlen aze őtt, mielőtt a gylkos revolvergolyó kioltotta életét.

— Mussolini — folytatja a Reichspost, — amikor az új osztrák kancellárral szembekerül, nem, mint egy hatalmas és büszke nemzet feje áll szemben az osztrák nemzet képviselőjével, hanem, mint ember, mint Dollfuss jóbarátja. A firenzei találkozásnak kimagasló jelentőséget fog tulajdonítani, — folytatja az újság, — hogy a két állam megkeresi az utat abban az irányban, hogy

az olasz-osztrák-magyar megállapodás kereteit kiszélesítsék

és más nemzetek csatlakozását is elősegítsék. Elsősorban Franciaországra gondolnak — folytatja a Reichspost — annál is inkább, mert a francia csatlakozás döntő eredményre vinne azt az akciót, amelyet Mussolini a Duna-me-

dence gazdasági felfelépítésének érdekében irított. A Neue Freie Presse megállapítja, hogy az osztrák kormány színdíán elhatározta, hogy minden lépésében Dollfuss hagyományához ragaszkodik és az elhunyt kancellár által megszabott uttól semmi szín alatt sem tér el.

A Corriere della Sera írja, hogy Firenze városi történelmi jelentőségű események küszöbén áll.

Bizalmatlanság Németországgal szemben

Dr. Adams osztrák közbiztonsági államtitkár ma este érdekes előadást tartott a bécsi rádióban. Előadásában a Németországgal szembeni magatartással foglalkozott és kijelentette, hogy Ausztria bizalmatlansággal fogadja a német részről elhangzott megnyugtató kijelentéseket, annál is inkább, mert semmiféle

tettel azokat meg nem erősítik. Ellenkezőleg, a Völkischer Beobachter, Hitlerék hivatalosa, ma is áhíreket lansziroz az osztrák helyzetre vonatkozólag és azt állítja egyik legutóbbi számában, hogy a júliusi puccs előkészítésében Vaugoin hadügyminiszternek is szerepe volt. Rámutat arra, hogy hivatalosan feloszlatták a müncheni osztrák nemzeti-szocialista tábor, ezzel szemben azonban

értesítés érkezett az osztrák nemzeti-szocialista érzelmi lakosokhoz, ne értsék félre a történeteket, tartsanak ki továbbra is az eszme mellett, mert a feloszlítás csak színlelés volt és arra szolgált, hogy pont hintsenek a külföldi és az osztrák közvélemény szemébe.

Ezekután — jelentette ki az államtitkár — ért hető bizalmatlansággal fogadjuk a német nyilatkozatokat.

Japánban nyíltan beszélnek a közeli háborúról

— Ellentétes hírek az angol-japán szovjetellenes szövetségről —
Egy japán diplomata feltűnést keltő nyilatkozata

Londonból jelentik: Yosuke Matsuoka japán diplomata érdekes nyilatkozatot adott a japán-orosz helyzetre vonatkozólag az angol sajtónak.

Nemzetvédelmi szempontból Japán számára nem Kína, hanem Oroszország a fontos. Mandzsuria számunkra életkérdést jelent és nem engedhetjük meg, hogy kínai banditák és orosz agitátorok onnan kiűzzenek bennünket. Nem engedhetjük meg azt sem, hogy a Népszövetség ebben a tekintetben diktáljon nekünk, mert a bizalmatlanságot életkérdésnek tekintjük. Japán különben azon a véleményen van, hogy a nyugati öntudatlan esz-közül adta oda magát Oroszországnak a távolkeleti forradalmak szítására irányuló politikájához. Mi mindenképpen bizalmatlanságot akarunk teremteni és Európa ebben a tekintetben semmiféle támogatást vagy biztosítékot nem adhat, ezt saját erőnk-ből kell elérnünk, külső segítség nélkül.

Az érdekes nyilatkozat angol politikai körökben feltűnést keltett.

A japán külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia és Japán között nincsenek folyamatban tárgyalások, amelyek a japán-angol viszony ki-mélyítését célozzák. Az angol kereskedelmi kamarák mandzsuriai látogatása kizáróan gazdasági okokból történt és nem állnak összefüggésben politikai problémákkal.

Nincsen szó arról — mondotta a japán külügyminiszter, hogy Anglia el akarná ismerni Mandzsuria önállóságát.

A fentiekkel szemben a következő jelentés érkezett Tokióból: Bár mértékadó körökben tagadják, hogy Anglia és Japán között véd- és dac-szövetség jött létre, a független liberálisok lapja, az „Asahi”

nemcsak megerősíti ezt a szovjetellenes szövetségről szóló hírt, hanem részletekkel is szolgál. A lap közlése lelthatatlan izgalmat váltott ki Tokióban és a közvélemény most már egészen nyíltan beszél a közeli háborúról.

Későbbi jelentés szerint azokkal a hírekkel szemben, amelyek szerint a közelmúltban angol-japán szövetség megkötéséről folytak tárgyalások a tokiói angol nagykövetségen, az Havas ügynökség tudósítója előtt kijelentették, hogy Clive angol nagykövet az utóbbi időben Hirota japán külügy-miniszterrel nem folytatott megbeszéléseket a Japán és Anglia közötti általános kapcsolatok ügyében.

Megkezdődik

a városi tisztviselők kinevezésének ellenőrzése

Bucurestiből jelentik: Slavescu pénzügy-miniszter ma fogadta a hadikárosultak egy küldöttségét. A küldöttség tagjai arra kérték a minisztert, hogy az őket ért károkat térítse meg a kormány. Slavescu válaszában kijelentette, hogy tisztában van a probléma fontosságával, de a kérdés rendezése csak a költségvetés keretein belül válik lehetségessé.

A belügyminiszterium egyébként az összes városok polgármestereihez és prefektusaihoz leiratot intézett, amelyben felkérte őket, hogy a tisztviselők revízióját a rendelkezések értelmében kezdjék meg. A belügyminiszterium pontos kimutatást kér a tisztviselőkről. A Vitorul úgy értesül, hogy szó sincsen tömeges elbocsátásról.

Szeptember elsején rendezik a nemzeti-parasztpárt erdélyrészi kongresszusát. Maniu és hívei augusztus 30-án találkoznak Szová-tán, ahol megbeszélnek az elsejéi külföldi tartományi kongresszuson elfoglalandó magatartásukat. A Lupta cikket ír a nemzeti-parasztpárt belső helyzetéről, mely a lap szerint rendkívül súlyossá vált. Maniu és Mihalache között a feszültség nő. A liberális-párt kihasználja ezt a helyzetet és offenzívát indít a nemzeti-parasztpárt ellen. A Lupta továbbra is azt írja, hogy Mihalache nem képes megoldani a helyzetet és nem tud ellenoffenzívát kezdeni. A kongresszuson a lap tudomása szerint egészen új és nagyvonalú irányt követelnek a párt vezetőségétől. Mindaddig, amíg a Maniu-Mihalache és Vaida közötti feszültséget ki nem küszöbölik, a megoldás egyre késik.

Egy kívánság

Írta: KOSARYNÉ RÉZ LOLA

Egy kívánsága, azt mondják, a legszegényebb embernek is teljesül.

Az asszony ruhát öblögetett. Gyermekei kint játszottak a homokban a vízparton.

Korán reggel volt, a strand üresen nyújtózott el előttük. Sietniük kellett, hogy megelőzzék a tunya városi népet. Az asszonynak sietnie kellett az öblögetéssel, mert később nem tűrték volna, hogy a fürdőzők közt dolgozzék. S a gyermekeknek sietniük kellett a játékkal, mert később nem tűrték volna, hogy a felcicomázzott, barnára sült, szép és erős gyermekek közé vegyüljenek fakó arcocskájukkal, vézna testükkel, rongyaikkal.

Már hozzájuk ért a napsugár hosszú aranyujjaival, megfrieskázta a vizet s a víz úgy fényelt, hogy az asszonynak káprázni kezdett a könnyes szeme.

— Arany, arany! — sikoltotta a legidősebb gyermek és begázolt a vízbe. Utána a másik kettő. A legkisebbik alig típegett még. Puffadt, apró, meztelen hasa a második lépésnél a vízbe ért. Sirni kezdett.

— Gyere ide, ülj be, — mondta az anyja és beemelte a teknőbe, ami egészen üres lett már.

A két nagyobb ujjongva lábolt oda. Egymást lölték a teknőben, aztán kiszaladtak a partra, hosszú karókat hoztak, mind a hárman beleültek s úgy tettek mintha eveznének.

Az asszony megnyugodva látta, hogy jó helyen vannak és szépen játszanak. Visszatért a munkájához és a szomorúságához. Mert tele volt nehéz szomorúsággal a szíve most is, mint mindig.

— Ugy kell élnünk, mint az állatoknak, — mondta magában és csapkodta a nyaralók finom fehérneműit a vízben. — Fészerben lakunk, mert máshol nem tudjuk megfizetni a helyet, el kell bujnunk a városi népek elől, mintha valami rut betegség volna rajtunk. A háziur egyre visszakergeti a gyermekeimet a kertből, ha a nyaraló gyermekek játékát akarják nézni. Mit tegyek velük? Talán láncra verjem őket, mint a kutyát, vagy ólba

zárjam, mint a malacot? Ott üljenek mindig bent a sötétben az én gyermekeim, mikor más gyermekek fehér ruhában egész nap csak játszanak és annyi gyümölcsöt kapnak, amennyi beléjük fér? Az embernek végül is megszakad a szíve...

A gyermekek kacagtak. A teknő szépen ringott a vizen. Összeülkezve ültek benne mind a hárman.

— Nem tudom — gondolta tovább az asszony, — nem tudom, nem lenne-e okosabb, ha meghalnának. Ha meghalnék én is velük. Egy este megcsokolnám őket és lefektetném egymás mellé mind a hármat, aztán nem ébrednének föl többé. Igen, jobb lenne így...

Sóhajtott és arra gondolt, hogy az ember csak beszél magában, sok mindent beszél és sok mindent kíván s hogy ha már kíván valamit, éppen annyiba kerülne, ha sok pénzt, szép kis házat és jó ebédet kívánna mind a hármuknak. De a gondolata már elszállt, a sóhaja már végigrepült a víz fölött, a nap aranyhidján és nem lehetett visszahívni.

Halk sikoltást hallott. Megfordult. És megdöbönt, mert nem látta sehoh a gyermekeket. Most jött rá: a másik oldalról, nem a part felől jött a hang. Hirtelen támadt szél csapta szemébe a haját, de azért meglátta rögtön: a teknő elszabadult a parttól, a mély víz felé uszott s benne ijedten ültek a gyermekek.

Most megrémült az asszony. A víz alattomosan kezdte kihuzni ujjai közül a finom, fehér, csipkés inget. De nem bánta. Elfelejtett mindent, azt is, amit az előbb gondolt, csak azt látta, hogy a gyermekei veszedelemben vannak.

— Várjatok! Ne féljete! Jövök! — kiáltotta és gázolni kezdett kék szoknyájában a víz apró fodrai között. De a hajócska egyre tovább siklott előre, szédítően egyre ringott tovább... Már a derekáig ért a víz, már a melléig. A gyermekek rémületükben mozdulni sem mertek, kiáltottak valamit, de a szél erősen zugott és elnyelte gyenge hangjukat. Vékony karocskáikat anyjuk felé tárták és pihészöke hajuk libegett...

— Istenem, Istenem, — kiáltotta lelkében az asszony, de egy hangot sem bírt kiadni, mert liheg-

ve és erőlködve, kiszáradt torokkal lábolt tovább a vízben, ami már a nyakáig ért. — Istenem, Istenem, hiszen meg sem csokoltam őket! Legalább megegyszer megcsokolhassam mind a hármat!

Még visszamenekülhetett volna, de az eszébe sem jutott. Ment tovább. Már az álláig ért a víz, aztán éppen csak a lábujjhegyével ért talajt. Majd ugrálnia kellett és uszómozdulatokat tett a kezével. Ruhája nehéz lett, mint az ólom.

S a gyermekek még egyre nyujtogatták a karjukat feleje s a szél még egyre zugott és arany-sugár-ujjával rájuk mutatott a ringó vizen a nap.

Most végre, végre nagyott lépett... elérte kezével a teknő szélét és magához rántotta. A teknő felborult, de a három gyermek a karjai közé esett. Átfogta mind a hármat, szorosan a szívére zárta őket és hátrálni akart... akkor érezte, hogy lassan megfordul a vízben és valami huzza a lábát lefelé.

Két nap múlva, reggel, az öböl legmélyebb beszögellésénél, a strand szélén, ahol a rossz csónakok heverték az iszapos parton, zöld gallyal takartak le sebtében a fürdőszolgák valami hal-mot. A víz halkán, csendesesen locogott, a nap sü-tött, a fürdővendégek nagy zsvajgással, zsbongással fürödtek, jártak ide-oda félig csupaszon, forgatták a tarka napernyőiket.

Hanem valaki megtudta hamarosan és pár pillanat múlva már végigfutott a strandon a hír, hogy egy asszony három gyermekével belefulladt a vízbe és ma éjszaka vetette őket partra a hullám. Voltak, akik odamerészkedtek és beleskelődtek a gallyak alá, hogy lássák a hullákat, de a legtöb-ben borzongva, irtóztva öltöztek fel és kijelentet-ték, hogy nem bírnak ebben a vízben megfürödni többé. Nem, soha, a viláigért sem!

Az asszony, gyermekeivel a mellén, csöndesen feküdt a zöld lombok alatt. Aranszínű, nagy legyek dongtak körülöttük s nem törődtek a városiakkal, akik most egyszerre kitértek az utjukból s otthagyták nekik az egész homokos, napos strandot, az egész partot, az egész vizet. De nem kellett nekik többé.

Egy kívánsága minden szegény embernek is teljesül.

Hitler köszönete a német hadseregnek

Az angol lapok feltűnéstkeltő cikkei Németország „háborus szándékairól” — Hitler véleménye a választás eredményéről

Berlinből jelentik: *Hitler* vezérkancellár több manifesztumot bocsátott nyilvánosságra. Az egyikben bejelenti, hogy a nemzeti szocializmus küzdelme, tizenöt éves önfeláldozó harc után győzelmesen véget ért.

Egy másik kiáltványban bejelenti, hogy a viszony a nemzeti szocialisták és a nemzet között még jobban el fog mélyülni. Mindenkit meg akar nyerni a nemzeti szocialista eszméknek. Köszönetet mond mindenkinek, aki hozzájárult a döntő győzelem eléréséhez.

Egy külön manifesztumot *Blomberg* tábornokhoz, a nemzeti véderő parancsnokához intézett, amelyben köszönetet mond a hadseregnek az iránta tanúsított hűségért és az eskü letétele alkalmával kifejezett hódolatért. Kijelenti, hogy mindenkor személyesen száll sikra a véderő érdekeinek csorbíthatatlanságáért.

Hitler egyébként meglepéssel állapítja meg, hogy most egymaga több szavazatot kapott, mint annakidején mind a három köztársasági elnökjelölt. 1932 április 10-én Hindenburg 19,300.000 szavazatot, Hitler 13,400.000 és Thälmann kommunista-jelölt 3,700.000 szavazatot kapott. Az összes szavazatok annakidején 36 milliót tettek ki, míg most Hitler egyedül 38 és fél millió szavazatot mondhat magának.

A hétfői berlini lapok természetesen a legnagyobb lelkesedés hangján írják a vasárnapi eredményről. Az, hogy tíz százaléka a szavazóknak nemmel szavazott, a lapok véleménye szerint nem jelent semmit. Elvégre — írja a *Berliner Tageblatt* — a Röhm-féle puccskísérlet leverése óta csak másfél hónap telt el, s

az akkori eseményeket sokan még ma sem tudták elfelejteni.

Ezek a megtévesztettek és megfélemlítettek ma, vagy holnap szintén Hitler táborához fognak tartozni.

Párisból jelentik: Az *Action Francaise* hosszabb cikket szentel azoknak a súlyos kritikáknak, amelyek a népszavazással kapcsolatban Hitlert illetik. A lap azt kérdezi: — Mit akarnak tulajdonképpen a Hitler támadó sajtóorganumok? Azt akarják-e, hogy a kommunizmus karjaiba zuhanjon Németország. Akkor jobb lenne Németország szomszédainak?

Londonból jelentik: Az angol sajtó még mindig a német népszavazással foglalkozik. A *Daily Chronicle* nyugtalansággal tekint Németország felé. Az újság szemelvényeket közöl Hitlernek a háború befejezése után mondott beszédeiből, amelyekben nyíltan a revansháborút hangoztatta. Az újság azt a kérdést veti fel: *Hitler, aki minden kérdésben vas következetességet árukt el eddig, a revansháború tekintetében megváltoztatta vajjon véleményét?* Az újság ezt nagyon kétségesnek tartja. Nem tartja kizártnak, hogy *Hitlernek háborus céljai vannak.*

A *Times* különös figyelemmel tekinti a népszavazás negatív szavazatait, amelyek számban jóval megerősödtek. A kilencven százaléknyi „igen”-szavazat — írja a *Times* —

azonban mégis számottevő tényező. Ez a számarány azonban csak azt fejezi ki — folytatja a lap — hogy a német nép úgy találja, hogy

a dolgok mai állása mellett nincsen más út, mint az, amelyet Hitler jelölt ki.

A kilencven százalék. — írja a *Times* — nem jelenti azt, hogy Hitler híveinek száma kiteszi a német szavazók kilencven százalékát.

A *Times* több nyilatkozat nyugtalanítja,

Dr. Pacha püspök: »Mindent elkövetek az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzéséért«

Nyilatkozik a timisoarai római katolikus püspök az aradi gimnázium ügyében — A hivatalos értesítés kézhezvétele után Bucurestibe utazik

Arad és Arad megye magyarsága még mindig annak a fájdalmas érzésnek a hatása alatt áll, amelyet az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogának felfüggesztése váltott ki a magyar szülők lelkében. Általános a meggyőződés, hogy a tervezett intervenciónak megfelelő eredménye lesz és sikerül meggyőzni *Anghelescu* közoktatásügyi minisztert, hogy az aradi katolikus gimnáziumot semmiféle mulasztás nem terheli és csupán az a beállítás ferde, amely *Pteancu Sándor* dr. vezérfelügyelő lépését sugallta. A szülők ezért elhatározták, hogy az idén is, mint az előző években, gyermekeiket az aradi római katolikus gimnáziumba iratják.

A közoktatásügyi minisztérium rendeletéről egyébként a timisoarai püspökség, amely az iskola fenntartója, csak a lapokból értesült és dr. *Pacha Agoston* püspök mély

amelyek a népszavazás propaganda-beszédei során elhangzottak. E nyilatkozatok azt a benyomást akarják a német népben felébreszteni, hogy

Németország veszélyes ellenségekkel van körülvéve.

A lap úgy látja, hogy az az atmoszféra, amely Németországban uralkodik és amelyet mesterségesen táplálnak a külfölddel szemben, nem alkalmas a nemzetközi béke alátámasztására.

Szinte az összes angol lapok nagy fontosságot tulajdonítanak Hitler azon szándékának, hogy az összes erőket meg akarja nyerni a nemzeti-szocializmus számára.

megdöbbenéssel vett tudomást a történeletről. A hozzáforduló újságíróknak a püspök a következőket jelentette ki:

— Hivatalos értesítem még nincsen.

A hír nagyon fájdalmasan érintett. Természetesen mindent elkövetünk, hogy ez a katolikus és kisebbségi szempontból fontos iskola visszakapja nyilvánossági jogát. Mihelyt megkapom az ügyre vonatkozó hivatalos jelentéseket a fővárosba utazom és mindent elkövetek a rendelet visszavonása és az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzése érdekében.

A püspöki nyilatkozat nyomán Arad magyarsága és katolikusága reménykedve várja a jövő eseményeit s az aradi katolikus gimnázium további sorsára vonatkozó döntést.

Katonai diktatúrát terveztek Görögországban

Plastiras tábornokot akarták diktátornak — A kormány ura a helyzetnek

Párisból jelentik: Az *Havas*-iroda athéni alkalmi tudósítójának jelentése szerint az összeesküvésben összesen csak mintegy 50 részben polgári, részben katonai személy vett részt. Ugylátszik tehát, hogy a mozgalomnak a vidéken nem voltak számai. *Condilis* hadügyminiszter, ideiglenes miniszterelnök az újságírók előtt a következőket mondotta el a puccskísérletről:

— Az eddig beérkezett jelentések szerint ugylátszik komoly összeesküvésről volt szó, amelyben tényleges tisztek, tartalékos tisztek és polgári személyek vettek részt. A vizsgálat folyik és ennek befejezése után a felkelők ellen a törvényes eszközöket alkalmazni fogjuk. A közvéleménynek nincs oka nyugtalankodni, mert a kormánynak módjában van a rendet minden körülmények között fenntartani. Az eddigi jelentések alapján nem lehet tiszta képet alkotni az összeesküvés méreteiről. Eddig 9 katonatisztet tartóztattak le de valószínű, hogy újabb letartóztatások is lesznek. Az egyik vádlott lakásán tartott házkutatás során jegyzőkönyvi szövegre bukkantak, amelynek aláírói kötelezik magukat hogy megbuktatják a jelenlegi kormányt és *Plastiras* tábornokot nevezik ki diktátornak és katonai kormányt állítanak fel. De a szöveg alatt egyetlen aláírás sem olvasható.

Általános vélemény szerint a kormány ura a helyzetnek. *Plastiras* pedig, akinek érdekében az összeesküvés történt, Cannesban üdül

CORSO-mozgó mai műsora

7¹/₂, 9¹/₂ órakor!

STAN és BRAN szárazdadák

Ezenkívül:

CHARLIE burleszk:

HAMAR EGY ASSZONYT!

Cosyns professzor rádióelőadást tartott sztratoszféra-repüléséről

Új repülésre indul Piccard tanár

Laibachból jelentik: *Cosyns* tanár ma délelőtt tartotta meg a tegnapi estéről elmaradt rádióelőadását. A déli előadást a bécsi és a brüsszeli rádiók is közvetítették. A tanár elmondta, hogy a sztratoszféra-repülés teljesen jól folyt le és megfelelt a várakozásainak. Ami a repülés tudományos eredményét illeti, kiszámította, hogy erről csak akkor nyilatkozhatik, ha már feldolgozta a műszermegfigyelések anyagát.

New-Yorkból jelentik: *Piccard* tanár kijelentette a sajtó előtt, hogy szeptember 3-án új sztratoszféra-utrá indul.

Párisból jelentik: A *Paris Soir* ismerteti azt a beszélgetést, amit *Cosyns* tanár a laibachi rádióban mondott. *Cosyns* tanár immár többek között

kijelentette, hogy gépének leszállási sebessége nem haladta meg percenkint a 10 centimétert. A léggömb különben kitűnő állapotban van és akár melyik pillanatban újból fel lehet vele szállni. Arra a kérdésre, hogy mikor szándékszik visszatérni Belgiumba, *Cosyns* kijelentette, hogy a lehető leggyorsabban szeretne visszautazni, ebben a pillanatban azonban még nem tudja megmondani, hogy repülőgéppel, vagy milyen más közlekedési eszközzel fog visszautazni. Ezután megcáfolta azokat a híreket, mintha a lekövetelnél 800 méter magasságból ejtőernyővel szállt volna le. Megfelel a valóságnak, hogy több ejtőernyőt vittek magukkal, de ezekre nem volt szükség és így nem is vették azokat használatba. Elmondta még a tanár, hogy a felszállás után nagyon gyorsan érték el a 15-000 métert, de a leszállás sokkal nehezebb volt és itt kisebb nehézségek mutatkoztak.

Aradi mérnök épít földalatti vasutat Párisnak

Monsieur Gabriel Kis tizenegy év után hazatért Aradra és Páris furcsa éjszakai életéről mesél — Autós randevu a Bois-n

Monsieur Gabriel Kis, a francia hadsereg tartalékos tisztje, párisi mérnök néhány nappal ezelőtt megjelent az aradi állambiztonsági hivatalban és bemutatta utlevelét, amelyen a francia köztársaság címere díszelgett. Azután kiment a korszóra és megállapította, hogy tizenegy esztendő óta sokat változott. Mert Monsieur Gabriel Kis, a párisi földalatti vasutakat építő társaság mérnöke — aradi származású, aki tizenegy évvel ezelőtt, 1923-ban indult el szerencsét próbálni a francia fővárosba...

Hatvanmillió frankos megbízás

Tizenegy esztendővel ezelőtt az aradi felső kereskedelmi iskola növendéke volt Kis Gábor, aki azonban nem tartotta jövőknek a hivatalnoki íróasztalt és merész elhatározással, néhány lejjel tárcájában Franciaországba ment. Párisban az *Arts et Métiers*-iskola növendéke lett, közben pedig egy cukorfinomító-gyárban dolgozott, hogy mindennapi szűkös kenyerét megkeresse. Négy évig tanult, majd megszerzte a francia állampolgárságot és bevonult. Leszolgálta az egy évet és tartalékos tisztként szerelt le. Franciaország ekkor már nyitva állott előtte, nem volt több idegen, Monsieur Kis egyenrangú állampolgár volt, aki még ráadásul nem mindennapi szerencséjével is dicsekedhetett. A katonaság idején ugyanis összeköttetést szerzett a Perron-féle mérnöki vállalattal, amely a főváros egyik legnagyobb technikai vállalkozása és sikerült is itt elhelyezkedést találnia. Közben fáradhatatlanul tanult és letette a mérnöki vizsgát. Amikor pedig nemrégiben a Perron-vállalat megkapta a Porte des Lilas-tól a Hotel de Ville-ig terjedő új földalatti vasut építésének munkáját, ami hatvan millió frankos megbízást jelent, a vállalat megbízott mérnökekként vezette a munkálatokat a földalatti Párisban. Ma is ott dolgozik és most rövid szabadságra hazatért, rokonait meglátogatni.

Kis Gábor alig harminc éves és máris szép eredményeket ért el az életküzdelemben. Fiatal kora dacára erősen öszi, ezek az ősz hajszálak bizonyítékai annak, hogy a harc, a mostani pozícióig nem volt könnyű. Most azonban révbejutott.

— A mi cégünk egyike a legnagyobbaknak ezen a téren, jelenleg ötszáz földmunkást, háromszáz bányászt, 250 kőművest, száz technikusot, munkavezetőket és mérnököket egész sorát foglalkoztatja. Egész napomat ugyyszólván a földalatti töltöm, vezetem a munkálatokat, amelyek nem mondhatók a legveszélytelenebbeknek. Sűrűn fordulnak elő kisebb-nagyobb szerencsétlenségek, egy-egy földomlás súlyos sebesülteket, sőt halottakat eredményez. De megbirkózunk az akadályokkal, a legnehezebben, a Szajna alatt építendő szakaszon már túl vagyunk. A földalatti közlekedést most

nagymértékben kibővítik, összekapcsolják Páris az összes elővárosokkal és milliárdokat irányoztak elő erre a célra. A munkát a párisi mérnöki hivatal tervezete alapján végezzük.

A párisi viszonyokról beszélgetünk és Kis Gábor érdekes részleteket mond el a mai Páris éjszakai életéből, amely ma is éppen olyan színes és vonzó, mint valaha régen.

— Érdekes módon ismerkedtem meg közelebbről a párisi éjszakai élettel — meséli. — Megismerkedtem egy Halász Gyula nevű braxovi fiatalemberrel, egy ottani tanár fiával. Festőnek készült, de hamarosan kiderült, hogy nem elég tehetséges ahhoz, hogy feltűnjön a párisi rengetegben, mire az újságírással próbálkozott. Itt sem ért el jelentősebb sikereket. Újságírói munkája közben párisi fényképekre volt szüksége, mire beszerzett egy gépet és tanulmányozni kezdte a fényképezést. A siker ezen a téren érte el... a francia főváros egyik legkeresettebb fényképésze lett, aki Brassal néven dolgozik. Nemrégiben készített hatvan fényképből álló albumot „Paris de Nuit” (Az éjszakai Páris) címen, amelyet az egyik kiadó 15 ezer frankért vett meg és amelyhez Paul Morand, a világhírű francia író írt előszót. Az angol lapok is elismerő kritikával fogadták az albumot, mire a kiadó 25 ezer frank honoráriummal megbízta egy másik album elkészítésére, a *Paris Intimes* (Az intim Páris) címmel. Vele együtt jártam be az éjszakai Páris, a legfurcsább és legismeretlenebb lokálok, a legbizarrabb környékek.

Ejszakai autósrandevu

— Ilyen éjszakai körutak során ismerkedtem meg a *Randevu des Voitures*-el, az autós randevuval, amely Páris egyik furcsa speciálitása. Az unatkozó férfitársaság este kikutazik a Bois de Boulogne-ra, ahol a gépkocsik egész tömegét találja. Szembekerül egy hölgyekből álló autós-társasággal, mire a kocsi vezető eloltja a reflektort, majd ismét felgyújtja. Ez a jeladás. Ha a hölgytársaság hasonlóképpen válaszol, úgy a férfiak autója megfordul és utánuk megy. Egészen addig, amíg a hölgyek kocsija meg nem áll. Rendszerint kevésbé látogatott helyén a Bois de Boulogne-nak. S akkor megtörténhet az ismerkedés, amelyből néha lángoló szerelmek keletkeznek. Mások pedig néhányórás kedves kaland. Ha a hölgyek autója nem válaszol a jeladásra, az azt jelenti, hogy — másra vár. Mindenesetre érdekes játék, amely szintén szerepelni fog a nemsokára megjelenő *Paris Intimes*-ben...

— Ilyen autós-hölgyeket szerződtetnek a nagy párisi mulatók is. A pazar eleganciával öltözött, drága ékszerekkel megrakott hölgyek, akiket az idejévedt külföldiek valamilyen gazdag és unatkozó milliomosnőknek képzelnek — sok esetben a mulatók százalékos

LEÁNYÁNAK GYAKORLATI NEVELÉSÉT

a Bulyovszky-uccaleánynevelő intézet biztosítja. (Bontlakók, bejárók.) Titkárnőképítés. (egyéves, nyilv. jogu.) Ruha és modelltervezés. Ruhavarrás, szabás. Idegen nyelvek. Tökéletes továbbképzés. Zene. Sportok. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-u. 10. Tel: 156-93.

alapon dolgozó ügynökei, akik a külföldi vendégeket pezsgőzésre csábítják be a lokálba... Sok amerikai esett már áldozatul az elegáns autós-szépségek mamóvereinek... Páris egyik legfurcsább lokálja ma a „Monocle”, ahol szmokingos, teljesen férfias külsejű hölgyek képezik a főattrakciót. Sok amerikai hölgy jár ide táncolni... furcsa látványt nyújtanak a monoklis hölgyek... Sok ilyen furcsasága van Párisnak, amelynek éjszakai élete ma éppen olyan ragyogó és vonzó, mint a békeévekben volt...

Marosi Rudolf.

LEGUJABB SPORT

Péntek este Budapesten szerepel a Balkán Kupa-győztes román ökölvívó csapat

Budapestről jelentik: Emlékeztetes, hogy az ökölvívó európa bajnokságok során a román boxolók körül nézeteltérések támadtak, amelyek miatt a román versenyzők még a mérkőzések befejezése előtt tüntetőleg elhagyták a magyar fővárost. A román küldöttek ugyanis mellőzötteknek érezték magukat és ezért vonultak le. A bonyodalmakat azóta sikerült békés uton elintézni. A román versenyzők legutóbb a Balkán kupa-mérkőzésen nagyon szép fölénnyel nyerték meg a vándordíjat és ezért most a BTK. és a Vasutas B., ez a két vezető magyar ökölvívó klub elhatározta, hogy a románokat meghívja Budapestre. A Balkán kupa győztes román csapata pénteken este negyed kilenc órakor az Angol parkban felállítandó szabad színpadon lép ringbe a legjobb magyar versenyző-gárda ellen.

Két-három ezer lej állami követelesért jó állapotban levő aradi külvárosi lakóházakra tüztek ki árverést

Váratlan felsőbb utasítások az aradi adóhivatalok számára

Többször beszámoltunk már arról, hogy az állam bevételeinek növelése céljából, az összes köztartozások szigorú behajtását rendelték el a felsőbb fórumok. Ez alapon a pénzügyigazgatóságnál és az adóhivataloknál már hetek óta beletemetkeznek a tisztviselők a hátralékokat tartalmazó aktákba, hogy az állam összes követeléseit minél sürgősebben behajtsák, mert minden késelelemért, vagy jóakaratu engedékenységet anyagilag is felelőssé teszi őket a pénzügyminisztérium. Így sorra kerülnek az összes vámkülönbözeti öszszegek, a kihágási díjak, adóbüntetések, örökösödési illetékek, posta- és vasuti büntetések, amelyeket szintén az adóhivataloknak kell inkasszálni. Amint már beszámoltunk róla, a hagyatéki illetékek behajtására különösen nagy súlyt helyez a pénzügyminisztérium és mivel igen sok kis összegű örökösödési illetékekkel maradtak hátralékban az érdekeltek, az aradi bélyeg- és illetékügyosztály egymásután kénytelen kitüzetni az árveréseket, még a 2-3000 lejes tételek miatt is. Legutóbb például Gájban, a Biserica-uccában lévő jó lakóházra 2700 lej örökösödési illeték miatt árverést tüztek ki. A ház értéke a mai viszonyok között is 80-90 ezer lej és ezért, valószínű, hogy még az árverés előtt kiegyenlítik az örökösök a 2700 lejt. De olyan esetek is előfordulnak, amikor az örökösök egyenesen ráfizetnének a hagyatékra és inkább eltűrik az árverést, sem hogy 8-10.000 lej illetéket kifizessenek kis értékű, de sajnálatosan magasra becsült házak után.

Megfellebbezik a kisebbségi vasutasok a szeptember elsejei felmondást

Mereuta vezérinspektor kijelentette, hogy addig senki sem bocsájtható el, amíg fellebbezése nincs elintézve

A szabálytalanul elbocsátott vasutasok közígazgatási bírósághoz fordulnak jogorvoslásért és tömegesen nyújtanak be kártérítést igénylő pert a CFR vezérigazgatósága ellen azon a címen, hogy a vasúti szabályzatok értelmében elbocsátásuk törvénytelen.

Mereuta bucaresti-i vezérinspektor körútján utbaejtette Satu-Mare-t. Az inspektort itt tartózkodása alkalmából a nyelvvizsgán elbukott kisebbségi vasutasok küldöttsége kereste fel, akik elpanaszolták az inspektornak, hogy értesülésük szerint a vasut szeptember 1. hatállyal elbocsátja őket. Az inspektor kijelentette, hogy

amíg a fellebbezési ügyek el nem dőlnek, addig szó sem lehet elbocsátásról.

A vasutasok nagy megnyugvással fogadták a hírt, annál kinosabb volt később a meglepetésük. Pár nappal ezelőtt a szakmunkásokat behívták a vasúti irodába és közölték velük, hogy rendelet érkezett a vezérigazgatóságtól, amely szerint a vizsgán elbukott és a fegyelmi bizottság által elbocsátott vasúti szakmunkások csak szeptember 1-ig dolgozhatnak, egyúttal egy ívet tettek eléjük aláírás végett az elbocsátás tudomásul vételéről, melynek aláírását az összes elbocsátott kisebbségi vasutasok megtagadták azzal az indoklással, hogy szigorúan ragaszkodnak Mereuta inspektor által említett fellebbezés elintézéséhez. A Satu-Mare-i magyar vasutasoknak jelenleg az a helyzetük, hogy nem tudják, szeptember elsejével el vannak-e bocsátva, vagy sem?

Szendrey Mihály nyerte el az aradi Városi Színház bérletét

Döntött Aradváros vezetősége — Id. Szendrey Mihály nyilatkozata — Elsőrangú társulatot akar szervezni a színházgató — Tárgyalások indultak meg a román-magyar kulturális köznevelés létrehozására

Az aradi magyar színház sorsa felett kedden délelőtt döntött a város kilenc tagú vezetősége Ursu János dr. elnöke alatt. Berzován János pénzügyi tanácsos ismertette a beérkezett és általunk már ugyancsak ismertett ajánlatokat azokkal a beadványokkal egyetemben, amit az Aradi Hivatásos Zenészek Szindikátusa és idősebb Szendrey Mihály nyújtottak be a városvezetéshez. Az ismertett jelentések után Zabb István tanácsos szólott azonnal, kijelentvén, hogy a maga részéről idősebb Szendrey Mihály ajánlatát ajánlja elfogadásra. Hasonló értelemben nyilatkozott Tatu János tanácsos is. Szendreyt ajánlva a színház bérletére. Czettel Lajos dr. tanácsos annak a véleményének adott kifejezést, hogy vegyük figyelembe a többi ajánlatot is, amelyek investíciókat ajánlanak, míg Vigyázó László tanácsos azt fejtette, hogy kulturális vagy gazdasági kérdésként fogják-e fel a pályázat ügyét. Ha gazdasági kérdés, úgy véleménye szerint az ajánlott investíciók komolyságát lerontja a kért bérleti idő rövidsége. Ha kulturális szempontból nézik, úgy véleménye szerint Szendreyt, a legrégebb aradi színházgatót illeti a bérlet. Parecz Béla dr. tanácsos felvetette azt az eszmét, hogy Szendreynek kapcsolatokat kellene találnia Róna Dezsővel, a másik ajánlattevővel.

Ursu János dr. elnök megállapítva, hogy az eddigi felszólalások főleg Szendreyt ajánlották, szavazásra tette fel a kérdést, oly értelemben, hogy ki akarja Szendreyt ajánlani. Zabb, Tatu, Vigyázó, Petrila és Parecz tanácsosok emelték fel kezüket s így öt szavazattal kerültek többségbe a városvezetés tagjaival szemben. Ennek értelmében Ursu János dr. kijelentette, hogy

az aradi Városi Színház bérletét az 1934—35. évi évadra a városvezetés ezáltal is idősebb Szendrey Mihály színházgatónak adja ki.

Alkalmunk volt Szendrey Mihállyal beszélgetni, aki nagy ambícióval készül az 1934—35-ös színházgatóra. Leghívebb segítő-ársa munkájában fia, ifj. Szendrey Mihály, akivel együtt fogja majd a színház ügyeit intézni. Szendrey Mihály igen érdekes adatokat mondott el a legutóbbi három heti budapesti tárgyalásáról, a jövő színházgatóról, a pályázatról és a tagokról.

— Öszintén szólva nem is akartam megpályázni az aradi színházat — mondotta Szendrey Mihály. — Utolsó percben nyújtottam be ajánlatomat. Marapság egy társulat összehozása rendkívül nagy probléma. Hogy mégis benyújtottam pályázatomban, azt elsősorban azért tettem, mert most

Budapesten olyan tárgyalások indultak meg, amelyek, ha sikerrel végződnek, lehetővé teszik, hogy az 1934—35. színházgató felejtethetlenné váljék a közönség számára.

Remény van ugyanis arra, miután mindkét oldalon hajlandóság mutatkozik a kulturális köznevelésre, hogy megoldódik egy régi probléma. Ha a tárgyalások eredménnyel végződnek, román darabokat játszanak majd Magyarországon és előkelő román művészek vendégszerepeltetnek Budapesten. Elsősorban az Operaház az, amely vendégül lát neves román erőket. Ez a lényege a köznevelésnek és ha a kapcsolatok létrejönnek, olyan társulatot szervezek meg Arad részére, amely majd a legkényesebb izlést is kielégíti.

— A színházgató megkezdése — folytatta az igazgató — a koncesszió kibocsátásától

Robbanóanyag rejtegetése miatt kivégeztek Bécsben két horogkeresztet

Miklós elnök nem kegyelmezett meg a két ischli halálraítéltnak

Bécsből jelentik: Mint jelentettük, a statáriális bíróság tegnap tárgyalta Unterberger Ferenc 27 éves és Saureis Ferenc 30 éves ischli nemzeti-szocialista munkások bűnpörét, akiket az ügyészség robbanóanyagok és fegyverek rejtegetésével vádolt. Augusztus elején Unterberger lakásán házkutatást tartottak, amely alkalommal szekrényében elrejtve husz csomag ammonitot és több fegyvert találtak. A bíróság délután negyedik órákor hirdette ítéletét. Mindkét vádlottat bűnösnek mondták ki a robbanóanyagokról szóló törvény értelmében és ezért a bíróság úgy Unterbergert, mint Saureist kötéltálati halálra ítélte.

A kivégzés időpontját a bíróság negyed 8 órában állapította meg.

Az elítélteket azonnal a síralomházba vezették.

Védőik táviratilag kérték kegyelmet Miklós köztársasági elnöktől.

Este hét óra után érkezett meg a kabinet-irodából a válasz, amely közölte, hogy Miklós köztársasági elnök a kegyelmi kérvényt elutasította és az igazságszolgáltatásnak szabad folytatást engedett. Egy negyed nyolc órákor a két vádlottat a síralomházból a törvényszék udvarára vezették, ahol időközben Lang hóhér már felállította a két akasztófát.

Az ítéletet előbb Unterberger Ferencen, azután pedig Saureis Ferencen hajtották végre.

A kivégzési aktus 8 óra után ért véget. A kivégzéshez csak a hivatalos személyeket engedték be és az újságíróknak sem adtak belépőjegyeket.

A rögtönítélő bíróság reggel kezdte meg tárgyalni Galbrinner József és 21 társa bűnjegyét. Valamennyien burgenlandiak, akik július 25-én éjjel megszöktek a Minichhofban lévő Liebeanii csendőrséget. Két vámtisztviselőt súlyosan megsebesítettek, majd a közeli hegyekbe vonultak, ahol beásták magukat. A felkelés leverése után közülük 13 átlépte a magyar határt, de ezeket elfogták és visszaszolgáltatták Ausztriának.

Titokzatos kettős gyilkosság a Semmeringen

Ismeretlen gyilkos agyonlőtt egy horogkeresztet és barátnőjét — Politikai vagy rablógyilkosság

Bécsből jelentik: Vasárnap hajnalban a Semmeringen, a Sonnenwendstein felé vezető sétauton, kirándulók az utszéli árokban egy férfi és egy nő holttestét találták. Mindkettőnek homlokán lött sebek voltak és az azonnal a helyszínre hívott nyomozóhatóságok megállapították, hogy éjjel 12 óra körül

gyilkos merényletet követte el ellenük

és a gyilkos közvetlen közlő végzett áldozataival. A helyszíni nyomozás arra következtetett, hogy kétségtelenül gyilkosság történt, mert sem a férfinél, sem a nőnél semmiféle pénzt, vagy értéktárgyat nem találtak, sőt igazoló iratokat sem, amelyből személyazonosságukat megállapítani lehetett volna. A gyilkos nyilván az igazoló iratok eltüntetésével is meg akarta nehezíteni a nyomozást.

A csendőrségnek mégis rövid idő alatt sikerült megállapítania, hogy az áldozatok

Jónás József 38 éves bécsi rádiómérnök és Wessely Mária 42 éves bécsi magánhivatalnoknő,

akik a Semmering környékén, Payerbachban nyaraltak egy penzióban és onnan kirándulásra indultak a Semmeringre. Jónás a nő társaságában szállt meg a penzióban, ahol csak pár napig időzött és senkivel sem érintkezett. A kirándulásra csak ketten indultak, úgy tehát arra vonatkozólag, hogy a gyilkos ismerősük volt-e, aki az uton hozzájuk csatlakozott, vagy idegen, egyelőre nincsen semmi bizonyíték.

A semmeringi csendőrség nyomozását a bécsi rendőrség egy olyan adattal pótolta, amely esetleg kétségesse teszi, hogy közönséges rablógyilkosság történt. A bécsi rendőrség értesülése szerint Jónás József ugyanis régi tagja volt a horogkereszt pártjának és annak illegális szervezetében rövid idővel ezelőtt valamilyen jelentősebb szerepet játszott, bár az utóbbi időben távpartotta magát a mozgalomtól. Nincs tehát kizárva az sem, hogy Jónást, amennyiben tényleg visszavonult a mozgalomtól, talán

egykori elbarátai tették el láb alól, hogy ne árthasson nekik.

CENTRAL: Premier! 7¼ és 9¼ órákor

VACSORA NYOLCKOR.

Edna Ferber világhírű színművének németnyelvű filmváltozata.

**Jean Harlow Maria Dressler
Lionel Barrymore Wallace Beery
John Barrymore Edmund Love**

SELECT: Olcsó reprizhelyekkel! 7¼ és 9¼ órákor.

Asszonyok kegyence!

Carole Lombard Clark Gable

Nagygyűlést tart a világ zsidósága

A német bojkott-kérdés a zsidók genfi világértekezletén

Genből jelentik: Vasárnap ült össze a zsidók világértekezlete, amelyen 26 állam zsidóságának képviselői vesznek részt. Salom Asch író felhívást intézett a zsidósághoz, hogy fogjon össze és létesítsen szorosabb kapcsolatokat a világ minden részében elszórt zsidók között. Azt a javaslatot terjesztette a nagygyűlés elé, hogy világ-nagygyűlést hívjanak össze. Goldmann kijelentette, hogy a zsidóság csak akkor szünteti meg Németország gazdasági bojkottját, ha újból visszahelyezik az ottani zsidóságot előbbi jogaikba. Több felszólaló azt panaszolta, hogy a kisebbségi jogokat a kelet-európai államokban igen szűk keretek között alkalmazzák a zsidóságra és olyan gazdasági politikát folytatnak egyes országokban, amelyek a zsidók elszegényedésére vezetnek.

— **Starhemberg hercegné Budapesten.** Budapestről jelentik: Starhemberg herceg felesége gyermekével és kíséretével szombaton a késő esti órákban Budapestre érkezett. Előzőleg Balatonföldváron tartózkodott néhány napig. A hercegnő hétfőn este József Ferenc főherceg társaságában a Dunapalota tetőkertjében nézte végig a tűzijátékokakat.

— **Ötvenezer tanna só t rendelt a szovjet.** Targu Ocnából jelentik: Ma bányamérnökök érkeztek meg Targu Ocnába, hogy megkezdjék a munkálatokat 55 ezer tonna só kitermelésére. Ezt a mennyiséget a szovjet rendelte meg.

— **Egy millió kilogramm szőlő Lengyelországnak.** Chisinauból jelentik: A besszarábiai és bukovinai szőlőtermelők eddig 500 ezer kilogramm szőlőt exportáltak Lengyelországba. Újabb 500 ezer kilogramm kivitele folyamatban van.

— **Halálos autógázolás.** Bucurestiből jelentik: Ma egy sebeseen haladó autó a diadalív alatt elütötte Anzil Panon 35 éves asszonyt, majd anélkül, hogy megállt volna, tovább száguldott. A súlyosan sérült asszonyt haldokolva szállították a kórházba. Megindult a nyomozás a gázoló autó előkerítésére.

— **Az idei aratás kedvező eredménye.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumhoz most érkeznek be a termés-jelentések. Általában az idei aratás kedvező. Sok helyütt már be is fejezték az aratást és kezdetét vette a cséplés. Az utóbbi napok esőzései kedvező hatással voltak a kukoricatermesre. Az alma és a dió termése igen kedvező a gyümölcsök közül. Az idei szőlőtermés is kielégítő.

— **Apá és két gyermeke elsüllyedt az udvar felázott homokjában.** Chisinauról jelentik: Furlesti elővárosában tegnap megdöbbentő szerencsétlenség játszódott le. Az egyik parasztház udvarának homokos talaja az állandó esőzések következtében átázott és besüppedt. A besüppedés pillanatában a ház gazdája és két kicsiny gyermeke az udvaron játszadoztak. Mindhármán eltűntek a homokban. A háziasszony a konyhában az ebédet készítette s midőn elkészült azzal, hangos szóval hívta családját, de választ nem kapott. Keresésükre indult. A homokból egy gyermekkezet látott kinyúlni, mire kétségbeesetten segítségül hívta a szomszédokat, akik csakhamar ásní kezdtek. Többórás munka után sikerült az apának és két gyermekének testét a laza talajból kiemelni, de mindhármán már régen halottak voltak. Az asszony a borzalmas leletet látva, örvöngeni kezdett. A szerencsétlen nőt tébolydába szállították.

— **Halálos munkásszerencsétlenség Satumaren.** Satumareről jelentik: Terge László 20 éves villanyszerelő, a satumarei építőiparosok egyesülete elnökének a fiát halálos szerencsétlenség érte az „Unió” vaggongyárban. A fiatalember egy motor javítása közben tarkójával egy magasfeszültségű árammal telt vezetékhez ért. A szerencsétlen szerelő azonnal szénne égett. A meg-rázó haláleset nagy részvétet kelt.

— **Halál helyett a hadbíróóság elé kerül egy öngyilkos.** Oradeáról jelentik: Elbogen Sándor magántisztviselő, akit ezelőtt négy évvel elbocsátottak állásából és azóta munkanélküli volt, tegnap este 11 órakor a Schlauch téren mellbelötte magát. A revolvergolyó Elbogen szíve fölött haladt át a testen és így nem okozott halált. Elbogen felgyógyulása után a magántisztviselő tiltott fegyverviselés miatt a clujai hadbíróóság elé kerül.

Forradalmat készítettek elő a lengyel nemzeti-radikálisok

Letartóztatták a párt vezetőit. Franciaország támogatta a forradalmi megmozdulást

Varsóból jelentik: A rendőrség tegnap éjjel tömeges letartóztatásokat eszközölt. A nacionalista radikális párt vezetőségét és tagjait fogták el éjnek idején. Közülük igen sok ügyvéd, orvos, tanár és magántisztviselő van. A házkutatások során, rendkívül terhelő adatot találtak, amelyek arra mutattak, hogy a nacionalisták forradalmat készítettek elő.

A Denning Posnanski azt a szenzációs értesítést közli, hogy annak a házkutatásnak, amelyet a nemzeti radikális párt 48 letartóztatott tagjának

— **Gyilkosság vádjával letartóztatott iskolaigazgató.** Cernautiból jelentik: Feltűnést keltő letartóztatást hajtott végre a Cernauti közelében fekvő Dracinet község csendőrsége, amely gyilkosság gyanújával terhelve őrizetbe vette Pitul Cornel iskolaigazgatót, Danila Vasil tanítót és Copcean Jenő középiskolai tanulót. Az ügy izgalmas előzményei a következők: Az elmúlt vasárnap Tudosiac Miklós dracineti gazda 19 éves Anna nevű leányával egy erdőn át hazafelé tartott. Az erdőben ismeretlen tettesek megtámadták és lelőtték őket, a feltűnő szépségű fiatal leány nyomában meghalt, míg apja súlyosan mesebesült. A leány a dracineti fogyasztási szövetkezet tisztviselője volt s a csendőrség azon a nyomon indult el, hogy a tettesek a szép hivatalnoknő ellenségei voltak. Kiderítették, hogy Tudosiac Annát bizalmas barátság fűzte az iskolaigazgatóhoz, akivel azonban összeveszett és a nagy szerelemnek halálos gyűlölet lett a folytatása. Megállapítást nyert, hogy az iskolaigazgató, a tanító és a diák kíséretében a gyilkosság napján ismeretlen helyen tartózkodott, sőt több jel arra mutatott, hogy abban az erdőben voltak, ahol a támadás lefolyt. Ennek alapján mindhármát letartóztatták és a storojneti ügyészségre szállították. A letartóztatottak tagadják a terhükre rótt bűncselekményt, de a bizonyítékok egyre szaporodnak, úgy hogy a vizsgálóbíró is szükségesnek tartotta letartóztatásukat.

Elaludt a volánnál

a timisoarai sörgyár sofförje — Az autó a folyóba zuhant

Lugojáról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a Bistrita folyó mentén fekvő Rusita községnél, ahol a timisoarai Sörgyár egyik teherautója 15 utassal befordult a folyóba. Egy Ekler Emil nevű munkás meghalt, többen súlyosan megsérültek. A soffört letartóztatták. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy 20 nap óta csak 1—2 órát alszik éjszakánként és ennek tulajdonítható, hogy elaludt a volán mellett. A caranvesi ügyészségre szállították a soffört.

Balla Lici menyasszony

Félix Joachimsohn, az ismert osztrák író a völegény

Budapestről jelentik: Vasárnap este zártkörű társaságot fogadott Balla Lici, az ismert primadonna Küküllő-uccai villalakásában. A társaság tagjai jól tudták, hogy miért jönnek és amit vártak, be is következett. Balla Lici édesanyja vacsora után bejelentette, hogy leánya menyasszony.

A völegény a budapesti filmkörökben már jól ismert, neves osztrák író: Félix Joachimsohn, aki rengeteg filmszűzsét írt, többek között a Gaál Franci-filmek német verziójának is a szerzője. A rendkívül szimpatikus és halkmodoru fiatalember látható meghatottsággal fogadta a gratulációkat, amivel a társaság tagjai elhalmozták.

Balla Lici menyasszonyságát is természetesen szép és kedves regény előzte meg. Néhány hónappal ezelőtt, amikor még a „Pardon, tévedtem” című filmet forgatták, jött Pestre Joachimsohn, aki egy vacsorázóhelyen, egy másik társaságban látta meg Balla Licit. Amint utóbb elmondják az érdekelt felek, egymást meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt. Akkor nem ismerhette meg mostani menyasszonyát az író. Később éppen ebből a célból jött Pestre és amint a történet igazolja, nem hiába. Az esküvő szeptember első napjaiban lesz, annál is inkább, mert Balla Lici már új lakást talált — a Kékgolyó-uccában.

ügyével kapcsolatban foganatosítottak bizonyos iratokat találtak, amelyek azt bizonyítják, hogy

a Pilsudski-ellenes szervezet összeköttetésben állott egyik idegen hatalom varsói nagykövetségével. A lap állítása szerint a francia nagykövetségről van szó és mindennek alapján arra lehet következtetni, hogy a lengyel nemzeti radikálisokat Franciaországból pénzelték.

Lesújtó eredmény a székely felekezeti tanítók nyelv- vizsgájánál

Nyilvánosságra hozták a Cluc és Odorheiu megyei nyelvvizsgák eredményét

Bucurestiből jelentik: A kisebbségi tanítók nyelvvizsgájáról eddig a következő eredményeket hozták nyilvánosságra:

Clucmegye: Felekezeti tanítók közül sikeresen tette le a vizsgát 31, megbukott 67. Az állami iskolák tanítóit közül 38 ment át, míg 11 bukott meg.

Odorhelumegyében a felekezeti tanítók közül 31 ment át és 62 bukott meg, míg az államiak közül 43 ment át és 19 bukott meg a vizsgán.

A lesújtó eredmény általános megdöbbenést keltett.

Vacsora nyolckor

Sajtóbemutató a Central-mozgóban

Edna Ferber „Vacsora nyolckor” c. színműve, amelyet a Metro megfilmesített, valóságos reflektorként világít be a modern polgári társadalmi életbe, ahol különböző érdekek és szempontok következtében egymással élet-halálharcot vívó emberek bujnak el a társadalmi konvenció álarca mögé és ünek le mosolyogva a fehér asztal mellé baráti vacsorára, amikor percekkel előbb még egymás tönkretévésén dolgoztak. Edna Ferber, a népszerű amerikai író nő valósággal boncolóként alá veszi a társadalmat és a Metro-gyárat dicséret illeti, hogy a világot bejáró darabot a maga szatirikus valóságában vitte filmre, s a szindarab színpadi előadásainak megfelelően — kilenc világhírű sztárt léptetett fel a filmben.

A sztárok élén Jean Harlow áll, ez a különös egyéniségű színésznő, Hollywood legújabb „csillaga”, aki ebben a szerepében sokkal tökéletesebb és tartalmasabb, mint A vöröshajú asszonyban volt. Szereplőtársainak kitűnő és átgondolt alakítása nem meglepetés, hanem John Barrymore, Lionel Barrymore, Wallace Beery, Marie Dressler, Madge Evans, Karen Morley ismert és kitűnő művészek. De meglepetés egy új magyar rendező: George Cukornak a munkája, aki ezzel az első filmjével bebizonyította, hogy az igazi tehetség előtt nincs akadály. Cukor György rendezése újszerű ötletekben és apró finomságokban igen gazdag, valódi értéke pedig abban áll, hogy a színpadra írt szindarabot mozgalmassá, filmszerűvé tudja tenni. A „Vacsora nyolckor” az évad egyik komoly sikere lesz.

— **A szenvedő, beteg nőt reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” ke-serüviz 2—3 óra alatt könnyű, lágy béltüriülés-hez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.**

URANIA
MA, szerdán 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor UTOLJARA!
A mellékuca.
IRENE DUNNE, JOHN BOLES
Minden előadás keretében föllep az irni és számolni tudó élő csodakutya
RIN-TIN-TIN
és az akrobata pinosi PIM-PI.
Jön: A fehér apáca!

SPORT KÖZLÖNY

Havaletz Péter részt vesz a torinoi atlétikai Európa-bajnokságokon

Pénteken indul a román atlétacsapat a zágrábi Balkán-olimpiászra

Augusztus 26-án, valamint szeptember 2-3-án kerül lebonyolításra Zágrábban a Balkán atlétikai-olimpiász, amelyen a román atléták egy aránylag nagy, tizennyolc tagú gárdával vesznek részt. Az országos atlétikai bajnokságok, valamint a predeáli Károly-kupa verseny beigazolta, hogy a román atlétika fejlődésképes és máris néhány nagyszerű versenyzővel rendelkezünk, akik felületlenül megállják helyüket a nemzetközi konkurenciában. A zágrábi versenyen Románia a következő atlétákkal képviselteti magát:

100 méter: Kovács CAC, Schmidt Olimpia Brasov.

200 méter: Kovács CAC, Jordache Graniceri.

400 méter: Jordache Graniceri, Nemes Viforul Dacia.

800 méter: Popovici Viforul Dacia, Krausz CAC.

1500 méter: Manea Stadiul Roman.

5000 méter: Manea Stadiul Roman, Comanescu Viforul Dacia.

10.000 méter: Manea Stadiul Roman, Comanescu Viforul Dacia.

Marathon futás: Gaál IAR Brasov.

110 méter gát: Sterian Viforul Dacia.

400 méter gát: Puhalla Chinezul, Virgil Stadiul Roman.

4x100 méter staféta: Kovács CAC, Schmidt Olimpia Brasov, Craciun Stadiul Roman, Ionescu Astra Brasov.

4x400 méter staféta: Jordache Graniceri, Puhalla Chinezul, Nemes Viforul Dacia, Popovici Viforul Dacia.

Távolugrás: Ionescu Astra Brasov, Schmidt Olimpia Brasov.

Rúdugrás: Biró dr. CAC.

Súlydobás: Marian Legiunea Sportiva, Havaletz CIA.

Diszkoszvetés: Havaletz CAA, Marian Legiunea Sportiva.

Gerelyvetés: Soós CS Targulscuesc, Marian Legiunea Sportiva.

Magasugrás, hármassugrás és kalapácsvetésben Románia nem küld atlétát.

A román atlétagárda bucaresti-i tagjai csütörtökön este indulnak el a fővárosból és pénteken csatlakoznak hozzájuk az erdélyiek Timisoarán, ahonnan reggel 8 órakor indul a teljes csapat Neagu Boerescu sportszövetségi elnök, Rudolf Schmettau atlétikai szövetségi elnök és dr. Belu Jenő nyugati atlétikai ligaelnök vezetése alatt Zágrábba, ahová még pénteken este megérkezik a román atléta-expedíció.

Az aradi atlétika büszkesége, Havaletz Péter a zágrábi verseny után Torinoba veszi útját, ahol, mint Románia egyetlen képviselője indul Európa atlétikai bajnokságain, amelyek szeptember 7-8-9-én kerülnek lebonyolításra Olaszországban. Havaletz, akinek költségeit az olasz szövetség viseli, nem lesz egyedül romániai a versenyen, mert saját költségükön kiutaznak Virgil és Manea a Stadiul Roman, valamint Popovici, a Viforul Dacia atlétái és Mortun bucaresti sportújságíró, a Gazeta Sporturilor munkatársa is.

Alkalmunk volt Havaletz-el beszélgetést folytatni, aki kijelentette, hogy a predeáli versenyen nagyon jól mentek a dobásai. Minden dobása 45 méteren felüli volt.

a döntőbeli három dobása pedig 4705 cm.

4717 cm. és 4709 cm., tehát mindhárom

dobás a régi rekordon felül!

A verseny után Neagu Boerescu bemutatta Havaletzet Károly király Őfelségének, valamint Mihály nagyvajdának és Őfelsége mintegy öt percig beszélgetett Havaletz-el, akitől eddigi eredményei felől is informáltatta magát.

Régi riválisát

győzte le vasárnap az AMEFA, amikor a timisoarai Chinezul felett aratott győzelmet, ámde minő győzelem volt ez? A játék nem volt szép, sőt kimondottan nivóttan, a győzelem megérdemelt voltához pedig bizony kétség fér. Nem volt ezután meggyőző az aradi közönség kedvenc csapatának játéka és noha az egyes játékosok ezen a meccsen is a tölük megszokott lelkesedéssel játszottak, nem ment úgy a játék, mint azt a közönség elvárta volna. Kétségtelen, hogy ebben egyes játékosok indiszpozíciója is közrejátszott, de kétségtelen az is, hogy a gyengébb játékot a csapat összeforgatása okozta. Nagyon helyes elv az, amely szerint a rendelkezésre álló játékosokat ki kell próbálni, de ezeket a „próbákat” most már gyors ütemben kell végezni, mert 1-2 hét múlva itt a bajnoki nyitány, amikor már nem próba-meccsek, hanem komoly, bajnoki pontokért menő küzdelmek kerülnek lebonyolításra és ezeken a mérkőzéseken, ahol egy Venus, egy Ripensia, egy Juventus, egy CAO vagy egy Universitatea lesz az aradiak ellenfele, már nincs helye a kísérletezésnek. Most, lehetőleg még ezen a héten kell megtalálni azt a csapatot, amely a legsikeresebben képviselheti az AMEFA színeit a nemzeti bajnoki küzdelmek során. Ez az együttes azután hétről-hétre egyforma összeállításban kell hogy játszon, mert maradandó sikert csak egy egységes, összehozott csapat érhet el.

Az állandó csapat szerepeltetése már nem az AMEFA ügye,

hanem kiterjedt híveié, akik elvárják, sőt megkövetelik csapatuktól a jó és eredményes szereplést!

O Somogyi Klári győzelme Baiamaren. A Phoenix CSB nemzetközi teniszversenyén a női egyes döntőjében, Somogyi Klári nagyszerű játékkal, 6:2, 8:6, 6:4 arányban győzte le Liszka Mancit, aki legutóbb Popperné-Ziszovits Lenke felett is győzelmet aratott. Somogyi Klári tehát ismételtelen beigazolta, hogy Románia legjobb női játékosa. A vegyes párosban Somogyi Klári Velvárthtal egy párban döntőbe került, a Petrovics-Brád kettős lesz Somogyiék ellenfele.

O Sebisana-Siriana 4:4 (0:3). Szép és élénk játék után, a siriai csapatnak sikerült döntetlent elérni a kitünő Sebisana ellen. A sebesiek elől Vesa (2), Balan és Zadrzill lótték, a Siriana góljain pedig Vagalau és Rohan (2-2) osztozkodtak.

O Győzött a Rapid Irországban. Skóciai két veresége után, a bécsi Rapid Irországban, Dublinben mérkőzött az ir bajnok Bohemians ellen és 3:0 féldő után, 8:0 arányban győzött. A bécsieket kitünő játékukért meleg ovációban részesítették.

Nyolc kéményseprői kerületre osztják fel Aradváros egész területét

Aradváros vezetősége kedden délelőtt foglalkozott az új kéményseprői kerületek beosztásával, amely ügyben egyébként augusztus hó 18-án folyt le egy közös értekezlet Aradváros képviselői, valamint az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának és az Aradi és Aradmegyei Kéményseprők Szindikátusának képviselői között. A város részéről Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök, Popa közigazgatási osztályfőnök, a Háztulajdonosok Szindikátusa részéről, Albu Cornel dr. és dr. Demian Aurel, míg a kéményseprői szindikátus részéről Gurzan Gyula szindikátusi elnök jelent meg az értekezleten, amelyen elhatározták, hogy közös szempontok figyelembevételével mellett veszik kiegészítés alá a város készülő kéményseprői szabályrendeletét, egyben pedig ugyancsak közösen alkotják meg a kéményseprői kerületek beosztását is.

A tárgyalások eredménnyel jártak és a közösen megállapított elveket ismertette legelső sorban is Popa Gergely a városvezetőséggel. Eszerint az összes érdekeltek az alábbi pontokban létesítettek előzetes megállapodást egymás között:

1. Aradváros új kéményseprői kerületi beosztása nem 10, hanem csak 8 kerületet fog magába foglalni.

2. A cilindrikus kémények tisztogatási díja kategóriánként 4, 5, 6, 7, 8, 9 lej lesz ami árengedményt jelent az eddigi taksához képest. Magas kéményeknél a taksa egy lejjel több.

3. A kémények égetési díja minden egyes esetben 14 lej, anyagdíjjal együtt. Kéményégetési hónapban a kémény tisztogatásáért sem kell külön fizetni.

4. Egy kéményseprőmester sem kaphat egynél több városi kerületet. Üresedés esetén csakis abban az esetben pályázhat meg más kerület, ha az eredeti kerületének bérletéről lemond.

A városvezetőség a keddi ülésen elhatározta, hogy a fenti egyezségnek megfelelőleg csak nyolc kerületre osztja be a város területét a kéményseprés szempontjából. A tervezett beosztás, amelyen részlet-váltások még lehetségesek, a következő: (A feltüntetett uccák egy-egy kerület határait jelzik.)

I. kerület (3400 kéménnyel): A városházától a Kultúrpalota, a Marospart mellett a Cuza Voda uccán át a 63. számtól az 1. számig, a G. Cernat tér 1-7 számjai között a Plevnei téren át a Calea Banatului 1-9. számjai között a Bul. Reg. Maria 25. számtól 1-ig visszafelé a városházáig terjed és az egész Várterületet is magába foglalja.

II. kerület (3660 kéménnyel): Piata Cathedraei 1-7, Str. Romanului 1-11, Str. Berthelot, Piata Avram Iancu 19-9, Calea Banatului 2-12 Piata Cernat 1-9, Str. Cuza Voda 2-64, Cukorgyár, Str. Dumitru, Str. Sf. Spiridon 1-11, Str. Putnei, Piata Ileana, Str. Trandafirilor, Str. Sarmitegethuza, Str. Filipescu 59-55, az egész Str. Ioan Popa Rusu, Str. Gojdu a Piata Cathedraei-ig.

III. kerület (3772 kéménnyel): Str. Horea 1-11, Dimitrie Grecianu 1-21, Marasesti 2-6, Consistorului 2-22, Str. Desianu 10-2, Str. Unirei 1-13, Str. Brancovici 1-5, Romanului 2-18, Granita, Regina Maria a 28. számtól a 2. számig.

IV. kerület (3420 kéménnyel): Str. Horea 3-11, Dimitrie Grecianu 2-22, Str. Marasesti 8-68, St. Banul Maracine, Str. Grigorescu, Bul. Reg. Ferdinand 1-65, számig.

V. kerület (4200 kéménnyel): Sf. Spiridontól Str. Putnán át 2-10, Piata Elenei, Str. Trandafirilor a Str. Sarmitegethuza mellett az egész Str. Filipescu a 35-39. számú házakon kívül, valamint a 33-11 számokon kívül, Russu Sirianu 11-1, Piata Cathedraei, Str. Brancovici, Str. Unirei, Str. Desianu, Str. Consistorului, Str. Murasului a Str. Sf. Spiridon-ig.

VI. kerület (4450 kéménnyel): Str. Marasesti, páros számok nélkül, Str. Consistorului 24-58, Püspökség, Str. Stroiescu 13-32, Str. Cap. Ignat 2-64, Str. Brezoianu 93-1-ig, Str. Abatorului 1-43 Str. Dimitrie Raicu a Str. Marasesti-ig.

VIII. kerület (4900 kéménnyel): A gabonapiactól a Calea Victoriei-ig a Str. Dim. Raicuig, Str. Abatorului, Káda-telep, Buzsák, Gai, városi tanyák és a Campului-uton át a Campul Limistei-ig, Calea Vanatorului része, amely az Aurel Vlaicu felé esik 15-54-ig visszafelé a gabonapiactól.

VIII. kerület (968 kéménnyel): A városházától a Bul. Reg. Ferdinand, 4-62, a városligeten át a Banul Maracine, Calea Victoriei, Calea Aurel Vlaicu, az állomásig, az egész állomás, Calea Simadului, Str. Soimului, az egész Grediste, Ujniculaca, Dumbrava Rosie és a Bul. Carolon át a városházáig.

**Kényelmes bőrüléses
autobusz kirándulás**

BAIA EPISCOPUL és BAIA FELIX-re.

Indulás augusztus 26-án, reggel 1/2 6-kor, visszaérkezés aznap este 11 órakor. Részvételi díj személyenként 145 lej. Jelentkezés Sándor Iván & Co. sorsjegyirodában. Indulás minimum 20 személy jelentkezése esetén.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon két százalékkal magasabb házádot kell fizetni, mint másutt

A pénzügyigazgatósághoz érkezett miniszteri leirat megváltoztatta az adótörvényt az aradi háztulajdonosok terhére

Még a mai zilált gazdasági viszonyok között is különösnek mondható az a pénzügyminiszteri leirat, amely most érkezett az aradi kivetési és behajtási pénzügyigazgatósághoz.

A leirat sajnálatos meglepetést szerzett az aradi háztulajdonosoknak, mert speciálisan Aradváros területére két százalékkal telemelte a házádot és ez a sérelmes intézkedés ez év április elsejétől kezdődik, tehát visszaható ereje van.

A váratlan rendelet előzményeiről és részleteiről az alábbiakat közli munkatársunk:

A nálunk érvényben levő adótörvényt a parlament ez év április elseji hatállyal még az év elején megváltoztatta és az ezelőtti 22 és fél százalék házjövédelmi adót 19 és fél százalékra szállította le a fél percent házbérlőkülönbözeti adóval együtt. Ez a csökkenés a 7 százalékos városi adicóális adónak 5 százalékos mérséklése által keletkezett. Ez ép április 1-ig ugyanis a 22 és fél százalékos házádoból 7 százalék a városnak jutott, mert az állam ezt az összeget támogatásképpen engedte át a városoknak, tehát Aradvárosnak is. Az új törvény alapján így az ország egész területén csak 19 és fél százalék házádot kell fizetni, ellentétben az egyik szomszédos állammal, amelynek háztulajdonosai 62 százalék házjövédelmi adót fizetnek. A mi speciális kereseti viszonyaink közepette azonban még ez a 19 és fél százalékos házádot is magas, mert úgy Aradon, mint az ország más helyein egész sereg mellékilletékek is terhelik a háztulajdonosokat.

A házak tulajdonosai már április 1-től kezdődő érvénnyel újból 22 és fél százalékot fizetnek, aminek ez az oka:

— Aradváros átmeneti bizottsága tudvaleg csak a legnagyobb nehézséggel bírta összeállítani 1934—35. évi költségvetését, a melynek kiadásaira nem volt elég fedezete és ezért arra kérte a pénzügyminisztert: ren-

delle el, hogy az aradi pénzügyigazgatóság az Aradváros területén levő házak után ezután is 22 és fél százalék állami adót szedjen, amelyből Aradváros hatóságának ne a törvényben leszállított 5 százalék, hanem a régi 7 százalék jusson. A pénzügyminiszter a felhozott érvek alapján teljesítette a város vezetőségének kívánságát és leiratában utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy az adótörvénnyel szemben speciálisan Aradon a városi hatóság számára most is 7 százalék adicóális adót inkasszáljon, ami százezer lej adóköteles jövedelemnél kétezer leje több adót jelent évenként.

Váratlanul megszakadtak a román-görög kereskedelmi tárgyalások

Athidalhatatlan ellentétek a tárgyaló felek között — Görögország bonokkal akarja kifizetni a nálunk vásárolt áruk felét

Bucurestiből jelentik: A Görögországgal megkötendő kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalások, amelyek heteken át folytak, most váratlanul megszakadtak, mert Görögország példátlan kivánságokat terjesztett elő, amelyeket a Tatarescu-kormány delegátusai nem teljesíthettek.

A görög bizottság többek között azt is kérte, hogy a tőlünk Görögországba szállítandó árucikkek árának 50 százalékát olyan házbönnökkel fizethesse ki, amelyek csak Görögországban érvényesek, tehát a románial eladó számára csaknem értéktelenek.

Az exportálandó áruk értékének csak 30 százalékát kapják meg jó devizákban, 20 százalékát pedig zárolt görög drachmában, de ezt az összeget is csak úgy lehetne felhasználni, ha Románia árukat vásárolna érte azokban az államokban, amelyekben Görögország kereskedelmi mérlege aktív. Románia tárgyaló megbízottjai természetesen teljesíthetetlennek tartották a fentieket, de a békés megengedés érdekében azt propagálták, hogy a 20 százalék zárolt drachmával azoknak a görög hájtulajdonosoknak fizethessük a szállítási díjakat, amely hajók tőlünk árut szállítanak. Mi-

— „Meg akarjuk mutatni, hogy mennyit fejlődött gyárparunk a kontingens-rendszer bevezetése óta” — mondta Aradon a bucuresti-i mintavásár kormánybiztosa. Jelentették tegnap, hogy Popescu Cézár, a kereskedelmi miniszterium vezérigazgatója Aradon járt és tárgyalt Trimbitoni Traian állami iparfelügyelővel a Bucurestiben jövő hónapban megnyitó országos mintavásár és ipari kiállítás rendezési munkálatairól. A kormánybiztos és a mintavásár vezetősége mindent elkövetnek a siker érdekében és a mostani vásár-mérete felül fogja mulni azt, amelyet 1921-ben rendeztek. Popescu Cézár kifejtette az aradi iparfelügyelőség, hogy a mostani kiállítás és mintavásár dokumentálni fogja a belföldi iparnak 13 év alatt elért előhaladását. Be akarjuk bizonyítani — mondta a kormánybiztos, — hogy a ránk kényszerített kontingentálási rendszer, amelyet a különböző államok elzárkózási autarchiás berendezkedése idézett elő, a mi gyárparunkra nagyon kedvező hatással van. Gyáraink óriási lépésekkel haladtak és előállíthatók az összes szükségleti cikkek, tehát már alig van olyan áru, amelyet a külföldről kellene behoznunk. — Egyébként a kisipar számára speciális kedvezményeket helyezett kilátásba a kormánybiztos.

vel Görögország ezt nem fogadta el, a tárgyalások egyelőre megszakadtak. Érdekes különben, hogy ez év első öt hónapjában Görögországba 30 százalékkal kevesebbet exportáltunk, mint a múlt év hasonló időszakában, de viszont Görögországnak hozzánk irányuló exportja a jelzett időben 153 százalékkal emelkedett, tehát Görögországnak megértő magatartást kellene tanúsítani velünk szemben.

— Jugoszláviában is jelentékenyen kisebb a buzatermés, mint tavaly volt. Belgrádból jelentik: A nagy szárazság miatt az idén csak 198 ezer vagon buza terem, holott a múlt évben 262 és fél ezer vagon volt a buzatermés. A kukoricatermés kiállításai kielégítő és számottevő mennyiséget lehet exportálni.

— Hadseregszállítások. Az első lovas hadosztályhoz tartozó egységeknek szükségük van az alábbi cikkekre: rizs, burgonya, bab, árpakása, tészta, hagyma, zöldség, só, tea, cukor, kávé, griz, sózott- és füstöltzalonna, kolbász, juhturó, tehénturó, napraforgóvirágolaj, savanyu káposzta, mosószappan, petróleum, péksütemény, liszt, bor, széna, szalma, cirok, seprő. A szállításnak az iparkamara által igazolt árakon kell történnie, a fizetés pedig az állami számviteli törvény 120. szakasza értelmében, havonként kibocsájtott fizetési utalványokkal történik. A szállításokban résztvenni kívánó cégek adják be ajánlataikat e hó 25-ig a hadosztály gazdasági hivatalához (Div. I. Cav., Serv. Intendentei).

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Olcsó üdülés szeptember hónapban!

Carmen-Sylva	— — —	8 teljes nap	Lej 1.600
Eforia, Hotel Bellona	— 8	" " "	2.240
" Sátorlabor	— 8	" " "	850
Constanța, Hotel Palace	8	" " "	1.600
Tekirghiol-Bái	— — 8	" " "	960
Herkules-fürdő	— — 8	" " "	1.760
Buzias-fürdő	— — 8	" " "	2.000
Püspök-fürdő	— — 8	" " "	1.440
Sovata	— — — 8	" " "	1.210
Tusnad-fürdő	— — — 8	" " "	1.600

Beiratkozások és felvilágosítások:

a Sándor (Európa hivatalos menetjegyirodában)

BULEV. REGINA MARIA 10. A megyei prefektúrával szemben. CONSUM-tagok készpénzárón 6 havi részletre vehetnek részt!

Az első hónapban kétszázötven üzletkötést jegyeztek be az aradi árutőzsdén

Egyöntetű megállapodás az aradi, a timisoarai és a többi erdélyi tőzsdék között a beiktatási díjakra — Érdekes verseny a tőzsdék hitese ügynökei között

Egy hónappal ezelőtt kezdte meg működését az aradi árutőzsde és máris igen jó eredményeket ért el, habár a mostani súlyos gazdasági viszonyok között nem lehetett arra számítani, hogy harminc nap alatt ilyen mértékben sikerül hozzászoktatni a kereskedőket és termelőket a tőzsde igénybevételére.

Tudvaleg egyelőre csak hetenkint egyszer, kedden van tőzdenap, de mostanig mégis kétszázötven üzletkötést iktattak be az aradi árubörzén.

Ennek legnagyobb része liszt és más brlemény, kevés buza és számottevő exporttengeri. Ugyanis Aradról és környékéről még a mostani korlátozó intézkedések és nagy nehézségek mellett is sikerül kukoricát exportálni.

A tőzsde forgalmát nyolc hitese ügynök bonyolítja le, akiknek mostanig el kellett vésnie a szomszédos timisoarai árutőzsde versenyét is, amely azonban tegnap megszűnt, mert a tőzsde agilis vezetőségének kezdeményezésére kötelező megállapodás jött létre az összes erdélyi és bánági börzék között. Ennek az alábbi érdekes háttere van:

A timisoarai régi árutőzsdén a beiktatott

üzletkötések után esetenként 4 lej bélyegdíjat, az ügynököknek pedig a kötések összege után 2 ezreléket kellett hivatalosan felszámítaniok, azaz százezer lej értékű ügylet-közvetítésnél már 200 lej díjat kaptak. Amikor Aradon is megkezdte működését a tőzsde, a timisoarai hivatalos ügynökök a közvetítési díjat másfél ezrelékre, sőt számos esetben 1,2 ezrelékre is leszállították. Mivel az üzleti életben minden lej megtakarítására nagy súlyt helyeznek, a fenti ezrelék-differencia miatt több nagy üzletkötéssel még az aradiak is átmentek a timisoarai tőzsdéhez és ott iktatták be a kötések. Ezzel az eljárással számottevő összeget takarítottak meg, de viszont károsodott az aradi tőzsde és annak nyolc alkusza.

Hogy ez a visszás helyzet végleg megszűnjön, az aradi tőzsde agilis vezetősége interveniólt a többi tőzsdénél az üzletkötési és beiktatási díjak egységesítése érdekében és fáradozása sikerrel járt. Ugyanis úgy informált munkatársunkat, hogy ezután minden tőzsdén egy (1) ezreléket fizetnek a beiktatásért és egy ezrelék jut az üzletközvetítőknek, tehát egyetlen tőzsdén sem kell többet fizetni, mint másutt és ez alapon az aradi és timisoarai tőzsdék között megszűnt a verseny.

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel 50 kg.-os origináltadákban szállit. - Vezérképviselő: Kálmán A. Részvény-társaság Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámlás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 22.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Casana György csellózik. 22: Demetrescu Aurélie énekel. 22.30: Metani C. klarinétos. 23.30: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Csokonai búcsuja a debreceni kollegiumtól.“ 11.40: „Kézimunkák öszre.“ 13: Déli harangszó. 13.05: Virány László szalonzenekara. 14.30: Ákom Lajos vokálkvintettje. 16.30: A rádió diákléjárója: „Édesanyánk“ 17.10: „Szerencsés utaf.“ 18: „Mosolyog az élet.“ Révész Béla elbeszélése. 18.30: Kreszné Drevett Nóra zongorázik. 19.10: „A szerelmes Kistalud Sándor.“ Gálos Dezső dr. előadása. 19.40: Hámory Imre magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 20.50: Szimfonióadás a Studióból. „A holicai Cupido.“ Szimfonia egy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. 21.40: A Mándits jazz-zenekar műsora. 22.25: Hírek. 22.45: Melles vonósnygyes. 23.50: Hanglemezek. 0.30: aradi Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Lemez. 14.10. Lemezek. 15.10: Művészlemezek. 17.40: Lemezek. 18.50: Zuber Mária szoprán éneke. 20.40: Rádiózenekar. 24: Dunkler Vilmos csellózik. 0.25—2: Állás-talanok zenekara. — Belgrád. 19.30: Rádiózenekar. 23: Vendéglői zene. 23.50—0.30: Tánclemezek. — Breslau. 13: Könnyű zene. 18.35: Saller Hanna alt énekel. 22: Hüsch Gerhard Kilpinen Yrjö dalait énekel a rádiózenekar közreműködésével. — Deutschlandsender. 13: A Hitler-Ifjuság hangversenye a berlini rádiókiállításból. 19: Niemann Walter Bali című művét zongorázza. 24—1: Joost-tánczenekar. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.45—15: Lemezek. 16.15: A 14. gy. e. zenekara. Cseh szerzők könnyű zenéje. 19.45: Lemezek. — Leipzig. 7: Torna. Reggeli zene. 13: A drezdai filharmonikusok vegyes hangversenye. 17: Ifjusági óra dalokká és elbeszélésekkel. 19.15: Szórakoztató zene. 20.35: Wagner Richard, a német forradalmár. 22: A szimfónikus hangversenye. — Milano. 18.10: Kamarazene. (Carini és Cropsoli művészek előadása.) 22.30: Szimfónikus hangverseny a Massenzio-bazilikából. — Pozsony. 11.15: Magyar hírek. 14.30: Lemezek. 14.40: Német és magyar hírek. 18.50: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 23.45—24: Magyar hírek. — Radio-Paris. 20.45: Mozart: Szóktetés a szerályból, opera, közvetítés Vichyből. — Róma. 18.10: Kamarazene Milanóból. 22.10: Lemezek. 21.45: Gomez: Gaurany négyfelv. opera. — Varsó. 13.10: Népzene lemezek. 14: Könnyű zene. 17: Jazz dalok. 18.15: Mezzoszoprán- és csellósóló. 20.15: Lemezek. 21.12: Könnyű zene mandolin-karral. 23.15: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 23.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Ionescu-zenekar. 20.45: Leoncavallo: Bajazzók és Mascagni: Parasztsücsület, operák lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „A magyar nyelv a barokk-korban.“ (Felolvasás. 11.45: Háztartási tanácsok: (Felolvasás). 13:

Déli harangszó. 13.05: Állás-talan zenészek Zenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Dr. Ecksteinné Weicherz Irén hegedűs. Marjay Erzsébet énekel (zongorakísérettel.) 17: Ifjusági előadások. 18: Kortsák Jenő elbeszélése. 18.30: Zenekari hangverseny. 19.45: Rádiófilm a spanyol nők életéből. Kikán Zoltán előadása hanglemezekkel. 20.20: Krudy Andor cimbalmozik. 21.15: Közvetítés Salzburgból. A bécsi Filharmonikusok hangversenye. Vezényelt: Toscanini. 22: A rádió külföldi negyedórása. 23.05: Cigányzenekar. 0.15: Jazz-zenekar. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15.10—15.30: Művészlemezek. 17.40: Bara Lili szoprán énekel. 18.55: Lemezek. 0.45—2: Lemezek. — Belgrád. 20.45: Rádiózenekar. 20.15: Arzenovics Theodora népdalokat énekel zenekari kísérettel. 23: Vendéglői zene. 0.10—0.30: Tánclemezek. — Breslau. 13: Szórakoztató zene. 16.30: Gyermekdalok. 17: A ziegenhalsi Juppebad-fürdő zenekara, könnyű zene. 21.10: Königsberg. 23: Görbersdorf sziléziai helység bemutatása. — Brünn. 18.55: Lemezek. 19.20: Német műsor. A harmadik munkásolimpiasz után. A boldog élet és az önfeláldozás. 20.50: Konecsny: „Az első tükör, groteszk szimfonia.“ — Deutschlandsender. 14: Liszt-lemezek. 16.40: Stolze: Versek a kézművességről. 17: A rádiózenekar hangversenye. 17.35: Ismert operadarabok. 24: Versek, dalok és zeneművek az éjszakáról. 0.30—1.55: A világ legjobb tánczenekarának lemezei. — Königsberg. 13—15: Rádiózenekar a berlini rádiókiállításról. 16.30: Zenés gyermekjátékok. 17: Kis rádiózenekar, könnyű zene. 21.10: Operai zenekar. 23.30: Lemezek. 24—0.20: Schwarz-zenekar. — Milano. 18.10: Vegyes zene. 21: Lemezek. 21.45: Opera közvetítése. — Pozsony. 21.25: Magyar hírek. 13.05: Lemezek. 14.40: Német és magyar hírek. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.35: Alkalmi előadás. Heltai Jenő: Megdönthetetlen bizonyíték, vidám egyfelvonásos. 23.45: Magyar hírek. — Prága. 11: Lemezek. 12: Lemez. 12.05: Szalonzenekar. 14.40: Lemezek. 16.15: Rádiózenekar. 18.40: Lemez. 20.10: Ifjusági zene. 23.15: Szórammel-zene. 23.45—24: Lemezek. — Varsó. 13.10: Szórakoztató zene. 14.20: Népzene lemezek. 17: Vidám zene. 17.45: Könnyű lemezek. 20.15: Kávéházi tánczene. 21.12: Rádiózenekar. 23.15: Táncczene.

KÖNYVEK

Ruth és a harmadik birodalom. Líh Körber könyve az első, amely művészi regény keretében összefoglalja a németországi eseményeket. Eppen ezért nem lehet „csak“ riportregénynek minősíteni. Gombertz Ruth színészné életét annyi elevenséggel tárja elénk, hogy Ruth törékeny alakját sokáig, nagyon sokáig nem felejtiük el a regény olvasása után. És állásfoglalás ez a könyv. Bátor és nemes állásfoglalás mindazokban a kérdésekben, amelyekben Európa legnagyobb szellemei már kimondták ítéletüket. A fordítás nehéz és felelősségteljes munkáját Gergely Janka végezte. Kosmos-kiadás, méltó folytatása a többi Kosmos-könyveknek (Ehrenburg, Lasik, Roitschwanz, Ebermayer: Az ifjuság élni akar, Dos Passos: 42 szélességi fok) 350 oldal, fehér papíron, egészvászonkötésben 100 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

Komor András: R. T. A Nemzeti Építő R. T. hivatalnokai lázasan dolgoznak, amikor megtudják, hogy vállalatuk valamilyen csunya építkezési panamába keveredett; az igazgatóságot letartóztatják, ők állás nélkül maradnak. Ez a témája Komor új regényének. Egy nap története 208 oldalon. De ezeken az oldalakon élénk tükröződik a mai gazdasági élet sok minden viszszassága, a vállalatok leromlott erkölcsi élete s főképpen az elayomott kishivatalnok osztály lelkivilága. Minden tisztviselőmber kezébe oda kell adni ezt a könyvet, hogy belőle igazán megismerje önmagát. És minden tisztviselőmber szívesen is fogja olvasni, mert nem szépre és hamisra retusált képet kap benne, hanem azt az igazságot, amelyre önmaga még nem eszmélt rá. Komor András bravurral oldja meg a legnehezebb problémákat is és mélyreható mondanivalóival, mindig fordulatossal elbeszélésmódjával állandó izgalomban tudja tartani az olvasót. A „Fischmann S. Utódai“ és a „Nászinduló“ sikerét csak még fokozni fogja az „R. T.“, amelyről bizvást el lehet mondani hogy eseménye az újabb magyar regényírásnak. Pantheon „Jó Könyvek“ sorozatában jelent meg, 208 oldal, fehér papíron fűzve 72, kötve 102 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Pantheon szenzációk jegyzékét.

A gyönyörű őszi Atlanti-óceáni szigeti utazások.

Szeptember 6—27-ig „Oceana“
Október 6—21-ig „Milwancke“
November 3—18-ig „Milwancke“

Madeira, Kanári-szigetek, Marokko, Spanyolország, Wight-sziget. Elvezetős utazások a napsugaras délen.

Üdülés és szórakozás a kényelmes luxusgőzösökön.

Utiköltség: I. utazás Lei 14700, a II. és III. utazás Lei 8200-tól.

Jelentkezés és prospektus:

Hamburg-Amerika Linie
képviselőténél

Künstler Utazási és Vizumirodában
Arad, Bul. Regina Maria 24.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ÓNALLO masamódnó vidékre mielőbbi belépésre keresetlik. Jelentkezni lbia, Bul. Reg. Ferdinand 31. 3387

LAKÁS.

KIADÓ 1—2 személy részére különbejárta butorozott szoba fürdőszobával esetleg teljes ellátással. Bul. Carol 81. I. em 3250

Pálínkfőzést elvállal Suciu, Strada Griviței 115. 3394

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESTETIK vasrögtörőhenger jó állapotban, alkalmi vételre. Cim: Jud. Timis-Torontál, Mánatur gazdasági felügye-lőség. 3279

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérjük leadni.

FIGYELEM. Börgarnitúrák 5000 lejtől, cseresznye ebédő, uriszoba, fehér konyha 1800 lei, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószobák 3500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fotel, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tímsoaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett.

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN.

TEIUSON eladó 400.000 lejtért műmalom két lakóházzal, nagy udvarral és kerttel. Cim: Bota Mihailă, Teius, Piața Granicerilor 10. 3365

OKTATÁS.

INTERNATUL IZR. DE BĂIEȚI. Zeidó fiulinternátus Arad bennlakó és bejáró tanulók részére. Biztos siker. Kifűnő el-látás. Piața Avram Iancu 17. 3360

Magántanulók előkészítését, leányok-nak történelem, irodalom, művészet — történelemből való magasabb oktatását vállalom szeptember hónapjától kezdve. Kara Győző nyugd. tanár, Str. Dragalina No. 2. 3402

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 18.

A Bulv. Regele Ferdinand és Bulv. Regina Maria tájékán

K. L. monogrammal ellátott gravírozott ezüst cigarettatárcsa elveszett. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3400

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!